

**1. STERİLİZASYON
AMELİYATHANE
DEZENFEKSİYON
SEMPÖZYUMU**
3-4 Ekim 2012
The Anatolian Hotel, Gaziantep

**HASTA ÖRTÜLERİ VE HASTA
ÖRTÜLMESİ**

İLK NUR ŞEN
Özel Sekiz Eylül Hastanesi
Başhemşire
ikocan81@yahoo.com

- Hastaların maruz kaldığı riskler arasında da enfeksiyonlar sıralamada önemli yer alır.
- Sağlık çalışanları, çalıştıkları ortamın özellikleri ve sağlık hizmetinin doğal sonucu olarak enfeksiyon etkeni mikroorganizmalara daha sık maruz kalırlar.
- Enfeksiyon riski çalışma ortamında alınan koruyucu önlemlerin düzeyi, aseptik tekniğin ne ölçüde uygulandığı ve çalışanların algılama oranına bağlı olarak değişir.

Sağlık çalışanları teşhis ve tedavi amaçlı hizmet verirken

Kendini ve bakım verdiği hastayı korumak için kullanılan koruyucu ekipmanlar;

- Cerrahi maske
- Steril önlük ve eldiven
- Steril örtüler

STERİL ÖRTÜLERİ ÖRTMENİN AMACI

- Cerrahi bölgeyi sınırlamak,
- Bakteriyal bariyer sağlamak,
- Sıvıya dirençli ortam yaratmak,
- Mikroorganizma transferini engellemektir.

ÖRTÜLER NEREDE KULLANILIR

Hastanın örtülmesi sadece ameliyat sahası ile sınırlandırılmaz.

- Ekipman
- Hemşire masası,
- Mayo masası
- Sıvıların konacağı ring stand
- Küçük hazırlık masası
- El masası
- Cihaz

CERRAHİ ÖRTÜLERİN SEÇİMİ

Malzemeler;

- Emniyetli olmalıdır.
- Belirlenen ihtiyaçlara cevap vermelidir.
- Hasta ve personel güvenliği sağlaması gerekir.
- Kan ve diğer sıvıların geçişine izin vermemelidir.
- Dayanıklı olmalı ve bütünlüklerini muhafaza etmelidir.

CERRAHİ ÖRTÜLERİN SEÇİMİ

- Yırtılmaya, delinmeye, sürtünmeye karşı duyarlı,
- Yanmaya dirençli olmalıdır.
- Hav ve lif oluşturmamalı,
- Örtülen kişinin vücut sıcaklığını muhafaza etmesine yardımcı olmalıdır.
- Toksik veya allerjen içermemelidir.

CERRAHİ ÖRTÜLERİN SEÇİMİ

- Sınırlı hafızaya sahip olmalı,
- Hastanın vücut konturlarına uymalı ,
- Cerrahi aletlerin kullanılmasını zorlaştırmamalı,
- Uygun örtme özelliğini sağlayacak şekilde esnek olmalı,
- Toz ve vücut partiküllerinin içinden geçmesine izin vermemeli

TEKSTİL ÖRTÜ EBATLARI İLE İLGİLİ BAZI ÖNERİLER

Tekstil örtü ebatları ile ilgili AORN bazı öneriler sunmaktadır .

Hastanın baş ve ayak kısmının örtmek için kullanılacak örtü uzunluk ve genişliğine örnek Resim 1 ve 2' de görülmektedir.

TEKSTİL ÖRTÜ EBATLARI İLE İLGİLİ BAZI ÖNERİLER

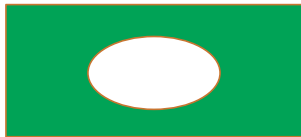
- Ayak, Baş örtü
- Koton , Çift kat,
- Yeşil renk 160 cm x 230 cm

Resim 1: Hastanın üzerine örtülecek ayak, baş örtüsü

TEKSTİL ÖRTÜ EBATLARI İLE İLGİLİ BAZI ÖNERİLER

- Ayak, Baş örtü
- Koton , Çift kat,
- Yeşil renk 160 cm x 230 cm
- Delikli kısmı dört kat

Resim 2: Hastanın üzerine örtülecek büyük delikli insizyon örtüsü.

HASTA ÖRTME SETLERİ

- Buhar sterilizatörde steril edilecek bohça ebatları 30x30x50 cm boyutlarından daha büyük olmamalı,
- Tekstil Bohça ağırlığı 5,5 kg ı aşmamalıdır.
- Paketin aseptik koşullara uygun , rahat açılabilmesi için bir kulak oluşturulmalı.
- En az dokunma ve hareket planlaması yapılarak son örtülecek örtü en alta gelecek şekilde birbirlerine paralel olarak yerleştirilmelidir.

ÖRTÜ VE ÖNLÜKLERDE

- Tekstil Örtüler hiçbir şekilde dikişle yamanmamalı,
- Sterilizasyonda kullanılan buhar vb ajandan olumsuz etkilenmemeli,
- Steril edici ajanın penetrasyonuna ve giderilmesine izin vermeli,
- Bariyer kalitesini sürdürmelidir.

• Kaynak AORN

ÖRTME PRENSİPLERİ

- Takım gayreti
- Örtülerin sallanmasına (havalanmasına) izin verilmemelidir.
- Hareketler ve Yerleştirme planlı, hassas ve kesin olmalıdır.
- Örtüler oynatılmamalı ve yer değiştirmemelidir.
- Asgari ölçüde ellenmelidir.
- Güvenlik alanı geniş tutulmalıdır.

STERİL ALAN HAZIRLIĞI VE ÖRTME UYGULAMASI

- Oluşturulacak steril alan ve masaların üstü temizlik açısından kontrol edilir.
- Yapılacak cerrahi işlem için gereken tüm örtme gereçleri bir araya toplanır.
- Paketlerin bütünlüğü, sterilizasyon indikatörü, son kullanma tarihi kontrol edilir.
- Mayo masası ve arka masada tek kullanımlık örtü kullanılmıyorsa su geçirmez örtülerden bariyer kullanılır.

STERİL ALAN HAZIRLIĞI VE ÖRTME UYGULAMASI

- Arka masa üzerinde açılan çamaşır seti hemşire tarafından dış kabından çıkarılarak masanın ortasına getirilir.
- Çamaşır seti bohçasının bandı açılır.
- Bohça önce masanın arka tarafına, sonra yan taraflara, en son ön tarafa doğru açılır.
- Mayo masası hemşire tarafından hazırlanır.

ÖRTME PRENSİPLERİ

- Steril eldivenli eller korunmalı,
- Steril ve steril olmayan alanlar arasına emniyetli mesafe koyulmalı,
- Steril alanlar üzerine uzanılmamalı,
- Sadece steril alanlara dokunulmalı,
- Acele edilmemeli,
- Kullanıncaya kadar örtüleri açılmamalıdır.

ÖRTME PRENSİPLERİ

- Örtü bir kez örtüldükten sonra yeri değiştirilmez
- Yanlış yerleştirilen örtüler kontamine kabul edilir.
- Örtü üzerine konan klempelerin ucu kontamine değildir, işlem sonuna kadar bulundukları yerden çıkarılmaz, yer değiştirilmez.
- Örtülerin üzerine extra örtü örtme ihtiyacı ?
-güvensizlik
- Örtülerin sterilitesi konusunda kuşku varsa kullanılmaz.

ÖRTME PRENSİPLERİ

- Örtü bir kez örtüldükten sonra yeri değiştirilmez
- Yanlış yerleştirilen örtüler kontamine kabul edilir.
- Örtü üzerine konan klemplerin ucu kontamine değildir, işlem sonuna kadar bulundukları yerden çıkarılmaz, yer değiştirilmez.
- Örtülerin üzerine extra örtü örtme ihtiyacı ?
-güvensizlik
- Örtülerin sterilitesi konusunda kuşku varsa kullanılmaz.

ÖRTÜ ÇEŞİTLERİ

- Hasta örtü setleri
 - Cerrahiye özel örtü setleri
 - Tek örtüler
 - Yarım örtüler
 - Litotomi vb. örtüleri
- Cerrahi önlükler
- Şeffaf plastikten yapılmış insizyon örtüleri
 - Örtü materyali olarak tekstiller veya tek kullanımlık örtüler kullanılmaktadır.

TEKSTİL ÖRTÜLER

Dezavantajları

- Tekstil örtüler büyük bir depolama alanına ihtiyaç gösterir.
- Tekrar yıkama maliyeti ile de ekonomik olmaktan çıkmıştır.
- Tekrar kullanım maliyeti tek kullanımlık örtülere göre % 50 daha fazladır

TEKSTİL ÖRTÜLER

Dezavantajları

- Tekstil örtüler tozlanmaya müsait olması sebebiyle granülom oluşumuna da müsaittir.
- Yeterli koruyucu etki çok katlı olmasıyla sağlanabilir buda örtü sayısını artırır.
- Hava geçirmesinin yanında sıvı geçirgenliği de dezavantajları arasındadır.

TEKSTİLÖRTÜLER

Avantajları

- Tekrar kullanılabilir,
- Çevre dostu,
- Örtülmesi kolay ve
- Hava geçişi sağlayan özellikleri avantaj sayılabilir.

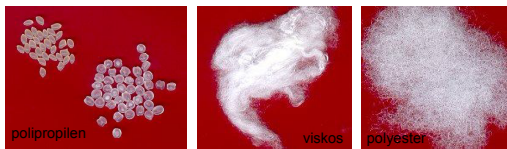
ÇOK KULLANIMLIK ÖRTÜLERİN SEÇİMİ

- Her kullanım sonrası kaçınıcı kullanım olduğu üzerinde işaretlenmelidir.
- Birden fazla kullanılabilir malzemeden yapılmış olmalıdır.
- 50-75-100 gibi...
- Bu malzemelerin etkinliği gözlenmelidir.

ÇOK KULLANIMLIK ÖRTÜLERİN SEÇİMİ

- Etkinliği azalan veya bozulan materyal süresi dolmadan kullanım dışı bırakılmalı
- Toksik veya alerjen içermemelidir.
- Ucuz maliyet seçim için ilk kriter olmamalıdır
- Çok kullanımlık ameliyat örtüleri ütülenmemelidir.
- Yama yapılmamalıdır.

TEK KULLANIMLIK ÖRTÜLER

EN 13795

TEK KULLANIMLIK ÖRTÜLER

○ EN 13795

AVANTAJLARI:

- Bakterial bariyer
- Toz toplama özelliği az
- Yoğun emek gerektirmez
- Sterildir.
- Az depolama alanı

TEK KULLANIMLIK ÖRTÜLER

DEZAVANTAJLARI:

- Atık yaratır.
- Hafızalıdır.
- Kat izi olması nedeniyle örtülmesi sırasında geri katlanabilir.

İNSİZYON ÖRTÜLERİ

İnsizyon alanı için ilave koruyucu katkı sağlamak üzere kullanılabilecek şeffaf ve iotine vb içeren antimikrobial steril drapeler örtü grubu içerisindeydir. Iodin içeren insizyon örtülerinin etkinliği için çok sayıda hastada yapılmış klinik çalışmalar olup etkinliği kanıtlanmıştır.

